Rok VII **Nr 4**

Poznań, 15 lutego 1949

ADRES REDAKCJI: Poznań, Limanowskiego 11
ADMINISTRACJI: Poznań, Ratajczaka 40 I p.

KONTO P. K. O. nr V-845
NR TELEFONU 518-55.

PRENUMERATA:
rocznie . . . zł 240
kwartalnie . . „ 60
pojedynczy numer „ 20

OGŁOSZENIA:
drobne: 1 słowo . zł 10
napis: 1 słowo . „ 20
reklamy 1 cm² . . „ 20

Wychodzi 2 razy w miesiącu

Przydział darów UNRRY dla emerytów i rencistów

Na zawezwanie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej prezes Gizella i wiceprezes Łuszczyński uczestniczyli w dniu 27 stycznia br. w konferencji nad rozdziałem resztek darów Unrry, przeznaczonych przez Obywatela Ministra Pracy i Opieki Społecznej dla *zrzeszonych* emerytów państwowych i wojskowych tudzież rencistów Zusu.

Obywatel Minister Pracy i Opieki Społecznej już podczas audiencji w dniu 9 stycznia br. kiedy delegacja przedstawiła ciężkie położenie emerytów państwowych, wdów i sierót po pracownikach państwowych i emerytach, którzy nie korzystali dotychczas z przydziałów Unrry, przyrzekł delegacji iż każe przedstawić sobie pozostały jeszcze w magazynach remanent i wyda stosowne zarządzenie, by ta kategoria osób otrzymała również odpowiednie przydziały.

Pozostałe zapasy znajdują się w poszczególnych magazynach wojewódzkich, dlatego przydziały rozdzielane będą przez odnośne Okręgowe Komisje Związków Zawodowych na danym terenie.

Konferencję zagaił i prowadził Ob. Wacław Kortylewicz, naczelnik Wydziału Opieki Społecznej w obecności ob. Bronisława Sorokiewicza, zast. nacz. Wydziału Unrry, ob. Władysława Gruszewskiego, delegata K. C. Z. Z. i referenta Min. Pracy i Op. Społ. ob. Aleksandra Karlińskiego. — Obywatel Kortylewicz podał, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej dysponuje jeszcze następującymi zapasami: 10.000 par obuwia, 10.000 płaszczy, 12.00 ciepłych koszul, 1000 mundurów i 5000 par spodni drelichowych. — Życzeniem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej jest, by rozdział tych zapasów został dokonany przez Okręgowe Komisje Związków Zawodowych wyłącznie dla zreszonych emerytów państwowych i wojskowych oraz rencistów. Wyłączeni są renciści wypadkowi, gdyż otrzymali oni już przydział przez swój Związek

Przy uwzględnieniu nasilenia emerytów i rencistów w poszczególnych województwach, ustalono dokonać przydziałów według następującego klucza: województwo białostockie 1%, gdańskie 3%, kieleckie 3%, krakowskie 10%, lubelskie 2%, łódzkie 9%, olsztyńskie 1%, pomorskie 7%, poznańskie 15%, rzeszowskie 3%, szczecińskie 2%, śląskodąbrowskie 30%, warszawskie 10%, wrocławskie 4%.

Przewodniczący zwrócił się z prośbą do przedstawiciela K. C. Z. Z. o wydanie odpowiednich instrukcyj Okręgowym Komisjom Związków Zawodowych, które w celu skrupulatnego rozdziału powołać winny komitet złożony z przedstawicieli Związku Emerytów, Związku Rencistów, Opieki Społecznej i delegata O. K. Z. Z. Rzeczone Związki winy przedłożyć Komitetowi listę osób najbardziej potrzebujących i zakwalifikowanych do otrzymania przydziału w trzech egzemplarzach z następującymi rubrykami: L. p. Nazwisko i imię charakter obdarowanego (emeryt rencista, wdowa) otrzymany przedmiot, podpis odbierającego i dokładny adres i uwagi. Lista sporządzona być może przez kalkę i tak też podpisana przez obdarowanych; oryginał listy pozostanie w posiadaniu danej organizacji, która ją sporządziła, dwa egzemplarze przedłożone być mają O. K. Z. Z.

Rozdział następuje bezpłatnie, organizacje rozdzielające mogą jedynie pobrać od obdarowanych koszty transportu do danej miejscowości, rozdzielone na wszystkich uczestniczących w przydziale.

O. K. Z. Z. otrzymały wskazówki, iż przydział nastąpić winien w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zarządzenia, zaś w ciągu dalszych dni 30 mają być nadesłane listy odbioru darów zaopatrzone podpisami członków Komitetu i potwierdzeniami odbioru.

Delegat K. C. Z. Z. otrzymał od przedstawicieli Związku Zrzeszeń Emerytalnych adresy Zrzeszeń Emeryckich w Polsce które powołane są do delegowania swych przedstawicieli do Ko-

mitetów O. K. Z. Z. i odbioru przydziałów dla swoich organizacji a mianowicie:
Białystok: Związek Emerytów, Białystok,
Gdańsk: Związek Emerytów, Gdańsk - Wrzeszcz, ulica Kubasza 9,
Kielce: Związek Emerytów, ulica Wesoła 31,
Kraków: Związek Emerytów, ul. Grodzka 39, I p.
Kraków: Związek Emerytów Wojskowych ulica św. Marka 5,
Lublin: Związek Emerytów, ul. Bernardyńska 28,
Łódź: Związek Emerytów, ul. Piotrkowska 73,
Olsztyn: Związek Emerytów, ul. Mazowiecka 2/4,
Bydgoszcz: Związ. Emerytów, ul. Chocimska 10/3,
Poznań: Związ. Emerytów, ul. Limanowskiego 11,
Rzeszów: Związek Emerytów ul. Sokoła 6
Katowice: Związek Emerytów, ul. Stawowa3/3
Warszawa - Praga, Związek Emerytów ul. Targowa 61 m. 20,
Wrocław: Związek Emerytów, ul. Mazowiecka nr 17 m. 8
Zachodnio-Pomorski Zw. Emer. Poznań. ul. Ratajczaka 40.

Przedstawiciele powyższych Zrzeszeń winni skontaktować się niezwłocznie z miejscową Okręgową Komisją Związków Zawodowych w celu zrealizowania powyższych przydziałów i nadesłać po dokonaniu przydziałów sprawozdanie prezesowi Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych w Poznaniu, ul. Limanowskiego 11 — ile sztuk i jakich przedmiotów na dany okręg otrzymano i w jaki sposób je rozdzielono.

Za Zarząd Związku

Rzętycki, sekretarz — Gizeila, prezes.

Budżet emerytur i rent na rok 1949

Budżet Rzeczypospolitej na okres od 1. stycznia do dnia 31 grudnia 1949 przedłożony Sejmowi R. P. zamyka się tak w dochodach jak i w rozchodach w sumie 602.926.619.000 zł.

Na dochody składają się:

a) dochody bieżące w kwocie	zł 449.028.246.000
b) dochody majątk. w kwocie	zł 141.667.574.000
c) nadwyżka budżet. z r. 1948	zł 12.230.799.000
	zł 602.926.619.000

na rozchody składają się:

a) wydatki bieżące w kwocie	zł 328.581.128.000
b) wydatki inwest. w kwocie	zł 266.995.891.000
c) na długi i nieruch. w kwocie	zł 7.349.600.000
	zł 602.926.619.000

Z wydatków bieżących preliminowano na emerytury i renty wypłacane przez Państwowy Zakład Emerytalny:

	na rok 1949:	w r. 1948 preliminow.
na emerytury	zł 3.876.300.000	zł 1.784.450.000
zaopatrz. wyjątk. i zasiłki	zł 35.000.000	zł 6.000.000
renty inwalidzkie	zł 3.550.000.000	zł 1.500.000.000
pensje	zł 2.138.700.000	zł 508.563.000
	zł 9.600.000.000	zł 3.799.013.000

Budżet zatem w części 24 (emerytury i renty) zwiększony został na rok 1949 o sumę 5.800.987.000 złotych.

Uposażenia emerytalne, pensje wdowie i sieroce wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych Dz. U. R. P. z roku 1934 Nr 20 poz. 160, zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 listopada 1935 Dz. U. R. P. Nr 85 poz. 521, ustawami z dnia 12 marca 1938 Dz. U. R. P. Nr 17 poz. 125 i z dnia 30 marca 1939 Dz. U. RR. P. Nr 28 poz. 183, dekretami z dnia 29 września 1945 Dz. U. R. P. Nr 43 poz. 239, z dnia 29 września 1945 Dz. U. R. P. Nr 44 poz. 248 zdnia 20 marca 1946 Dz. U. R. P. Nr 13 poz. 88 i z dnia 10 grudnia 1946 Dz. U. R. P. Nr 2/47 poz. 2 oraz rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1947 Dz. U. R. P. Nr 41 poz. 201.

Zaopatruje się ogółem 53.021 emerytów cywilnych w czym:

emerytów	22.323
wdów	22,768
sierót przy matce	7.322
sierót zupełnych	608

liczba ta wzrośnie w roku 1949 przyp. do 65.000 osób;

emerytów wojskowych ogółem 17.694 osób w czym:

emerytow	6.707
wdów	7.186
sierót przy matce	3.546
sierót zupełnych	255
razem osób	70.715

Szczegółowe wydatki na emerytury wynoszą na rok 1949:

emerytury cywilne	zł 2.087.400.000
emerytury wojskowe	zł 800.000.000
odprawy	zł 3.000.000
pośmiertne	zł 10.000.000
koszty przesiedleń	zł 500.000
ubezpieczenia społeczne	zł 975.200.000
przekazywanie składk. do Ub.	zł 200.000
zaopatrz. wyjątkowe i zasiłki	zł 35.000.000
razem	zł 3.876.300000

Renty inwalidzkie:

renty inwalidów wojskowych	zł 3.195.500.000
odprawy	zł 12.000.000
pośmiertne	zł 2.500.000
ubezpieczenia społeczne	zł 340.000.000
razem	zł 3.550.000.000

Pensje:

zaopatrz. weteranów powstń	zł 5.700.000
zaopatrz. skazańców polit.	zł 49.000.000
zaopatrzenie uczestnik walk o niepodl.	zł 14.000.000

zasiłki dla pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego	zł	1.900.000.000
zasiłki dla ofiar walki z wrogami demokratycznego ustroju Polski	zł	170.000.000
razem	zł	2.138.700.000

Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 6 stycznia 1946 r. o zmianie i uzupełnieniu ustawy z dnia 26 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 4 poz. 28), osoby pobierające zaopatrzenie emerytalne lub renty, mają prawo do pomocy leczniczej na rachunek instytucji wypłacającej zaopatrzenia lub renty.

Rozparządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 5 marca 1947 r. o pomocy leczniczej dla osób pobierających zaopatrzenia emerytalne lub renty Dz. U. R. P. Nr 34 poz. 159 ustala opłaty ryczałtowe za zwyczajną pomoc leczniczą oraz zwrot rzeczywistych kosztów na świadczenia udzielone na specjalne zlecenie instytucji wypłacającej zaopatrzenie lub rentę. Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 23 października 1947 o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz. U. R. P. Nr 66/47 poz. 414) z Funduszu Zasiłków Rodzinnych wypłaca się zasiłki osobom uprawnionym do zaopatrzeń emerytalnych na dzieci oraz uprawnionym do zaopatrzeń emerytalnych dla sierót.

Kredyt obejmuje:

wydatki z tytułu zasiłków rodz.	zł	360.000.000
opłaty ryczałtowe za zwyczajną pomoc leczniczą	zł	594.200.000
zwrot rzeczywistych kosztów za leczenie zdrojowiskowe	zł	3.000.000
leczenie w zakładach dla umysłowo chorych	zł	3.000.000
udzielanie środków leczniczych przeciw zniekształceniu i kalectwu oraz protezowanie	zł	15.000.000

Przekazywanie przez Skarb Państwa 8% składek Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz właściwym instytucjom, przedsiębiorstwom lub zakładom dokonywane jest na postawie art. 7 ust. 6 lit. a ustawy z dnia 11 grudnia 1923 i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 52/34 poz. 480).

Zaopatrzenia wyjątkowe i zasiłki wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych oraz o wyjątkowym zaopatrzeniu nie opartym na innych tytułach prawnych(Dz. U. R. P. Nr 2/25 poz. 12) zmienionej ustawą z dnia 29 stycznia 1930 (Dz. U. R. P. Nr 17 poz. 122) i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr 109 poz. 898). Ilość pobierających takie zaopatrzenia wg. stanu z dnia 1 maja 1948 wynosiła 268 osób. (Z tego tytułu wypłaca się również zapomogi dla emerytów i wdów, znajdujących się w wyjątkowo ciężkich warunkach).

Renty inwalidzkie inwalidów wojennych wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z r. 1945 Nr 22 poz. 131) zmienionej ustawą z dnia 23 lipca 1945 (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 181), dekretem z dnia 8 listopada 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 64 poz. 350), ustawą z dnia 3 czerwca 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 43 poz. 226) i ustawą z dnia 25 października 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 50 poz. 387).

Renty inwalidzkie w dniu 1 maja 1948 pobierało ogółem 158.545 osób w czym:

inwalidów wojennych i wojskowych	78.449
wdów	44.980
sierót	26.020
rodziców	8.125
wdów i inwalidów z okresu 1914	971

Pensje weteranów powstań narodowych wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 23 marca 1922 w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych z r. 1831, 1848 i 1863 oraz wdów po nich (Dz. U. R. P. Nr 26 poz. 212) zmienionej rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 7 października 1927 (Dz. U. R. P. Nr 88 poz. 791), ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 (Dz. U. R. P. Nr 25 poz. 221) i ustawą z dnia 23 września 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 53 poz. 297).

Dnia 1 maja 1948 liczba tych osób wynosiła 120 wdów po weteranach.

Skazańcy polityczni. Liczba tej kategorii osób wynosi:

skazańców	765
wdów	623
sierót	31
rodziców	2

Uczestnicy walk o niepodległość pobierają zaopatrzenia na podstawie ustawy Dz. U. R. P. Nr 75/39 poz. 503.

Zasiłki dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego wypłacane są na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 1945 (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 180). Pobiera je ogółem 24.135 osób.

Zasiłki dla ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski wypłacane są na podstawie ustawy (Dz. U. R. P. Nr 28/47 poz. 121. Razem osób 2.596.

Nowe uposażenia pracowników państwowych i samorządowych

W ścisłym związku z szeroko zakrojoną akcją uporządkowania płac pracowniczych we wszystkich działach naszego życia społecznego, znajduje się projekt ustawy o uposażeniu pracowników państwowych i samorządowych, oraz przewodniczących organów wykonawczych gmin miejskich i wiejskich.

Projekt tej ustawy, stanowi jak gdyby część ogólną akcji reformy płac i zmierza do stworzenia *jednolitej podstawy prawnej* dla uposażeń wszystkich pracowników państwowych i samorządowych. Ta unifikacja ustawodawstwa uposażeniowego da możność zapobieżenia dotychczasowym niejednokrotnie bardzo wielkim rozbieżnociom w wysokości uposażeń w poszczególnych działach zarządu państwowego (ministerstwach, oraz władzach adm. II i I instancji).

Dotychczas uposażenia pracowników państwowych i samorządowych, jak i sama pragmatyka służbowa regulowane były aż 8-ma różnymi ak-

tami ustawowymi, pochodzącymi z różnych okresów czasu od r. 1924 począwszy. Ten skomplikowany stan prawny utrudniał, rzecz prosta, prowadzenie jednolitej polityki uposażeniowej i personalnej. Nowy projekt kładzie kres tej różnolitości postanowień prawnych i wprowadza jednolite dla wszystkich pracowników państwowych i samorządowych przepisy ramowe, precyzuje zasady pobierania uposażeń i określa elementy, z jakich uposażenie się składa, pozostawiając ustalenie wysokości uposażeń zasadniczych do rozporządzenia Rady Ministrów. Ta droga zapewni *elastyczność* w określeniu wysokości uposażeń, gdyż odpadnie konieczność drogi ustawodawczej dla każdorazowej zmiany stawek uposażeniowych.

Projekt ustawy uposażeniowej obejmuje, jak zaznaczyliśmy pracowników państwowych oraz pracowników samorządowych. Pracownikami państwowymi w rozumieniu tej ustawy są: 1) pracownicy państwowi, podlegający ustawie o państwowej służbie cywilnej, 2) profesorowie i etatowi docenci, pomocnicze siły naukowe, 3) nauczyciele państwowych i publicznych szkół ogólnokształcących i zawodowych, a wreszcie 4) sędziowie i prokuratorzy w sądownictwie powszechnym oraz asesorzy i aplikanci sądowi.

Pracownikami samorządowymi są pracownicy związków samorządu terytorialnego, oraz pracownicy zatrudnieni w biurach prezydiów rad narodowych.

Ustawa nie dotyczy pracowników pobierających uposażenie według przepisów o uposażeniu żołnierzy i służby bezpieczeństwa, lasów i monopoli, pracowników służby zdrowia a także pracowników zakładów i przedsiębiorstw, w których wynagrodzenia pracownicze określone są zbiorowymi układami pracy. To wyłączenie jest w pełni uzasadnione szczególnymi właściwościami ich służby, które wymagają odrębnego uregulowania uposażeń.

Projekt ustawy wprowadza zmianę podziału na grupy uposażniowe.

Mianowicie: dla Prezesa i Wiceprezesów Rady Ministrów, ministrów, podsekretarzy stanu, szefów centralnych urzędów państwowych oraz pracowników pobierających uposażenie według grupy II ewt. III-ciej, wprowadza się 6 grup uposażenia zasadniczego.

Dla pozostałych pracowników państwowych i samorządowych ustala się 12 grup uposażeniowych.

Pracownicy nauki podzieleni zostali na 8 grup uposażeniowych.

Dla sędziów i prokuratorów przewidziane są 4 grupy uposażenia zasadniczego.

Wreszcie dla nauczycieli państwowych, publicznych i samorządowych szkół ogólnokształcących i zawodowych oraz wychowawców państwowych i samorządowych zakładów opiekuńczo - wychowawczych, oraz wychowawczyń przedszkoli — 7 grup uposażeniowych.

Sprawa zaszeregowania pracowników do poszczególnych grup uposażeniowych, tabele stanowisk służbowych i kwoty miesięcznego uposażenia zasadniczego dla poszczególnych grup, zostanie ustaloną przez Radę Ministrów.

Dalsze postanowienia projektu ustawy uposażeniowej unormują szereg spraw wynikających ze stosunku służbowego pracowników np. sprawa dodatków funkcyjnych, łączenia stanowisk służbowych, wygaśnięcia stosunku służbowego, dodatków dla pracowników nauki (5 proc za każde pełne pięciolecie pracy) itp.

Jak już zaznaczyliśmy, projekt ustawy ma charakter ogólny pozostawiając ustalenie i rozstrzygnięcie spraw szczególnych w zakresie uposażeń, tabel, stawek, awansów itp. Radzie Ministrów. Dzięki temu uniknie się przewlekłej z natury rzeczy, drogi ustawowej przy regulowaniu szeregu spraw, jakie życie będzie niewątpliwie nasuwać.

Według ostatnio ustalonych zasad uposażeniowych, najniższe uposażenie zasadnicze pracownika administracji państwowej i samorządowej wynosić będzie w XII-ej (najniższej) grupie uposażeniowej — 8.800 zł miesięcznie, podnosząc się równomiernie w grupach następnych i to dla wszystkich instancji. Tym samym zniesiona zostaje różnica w uposażeniach zasadniczych między pracownikami np. ministerstwa a najniższych urzędów im podległym. Do uposażeń zasadniczych przyznane zostaną dodatki funkcyjne lub służbowe, które wyniosą, w zależności od wykonywanych funkcji lub stanowisk służbowych, od 1.500 do 15.000 zł miesięcznie. Ponadto przewidziany jest t. zw. dodatek wyrównawczy i dodatek lokalny np. morski (od 700—1.700 zł.).

T. D.

Czy kuchnia jest izbą mieszkalną?

Z mocy art. 21 ust. 3 lit. b dekretu o najmie lokali z dnia 28. 7. 1948 roku zwolnieni są od obowiązku wpłat na rzecz Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej wynajmujący lub użytkujący lokale mieszkalne w budynkach mających nie więcej niż 8 izb mieszkalnych. Wedle § 10 rozporządzenia z dnia 23. 10. 1948 roku (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 398) w sprawie wykonania dekretu o najmie lokali (rozp. wykon.) przy obliczaniu ilości izb, o których mowa w art. 21 ust. 3 lit. b/ dekr. o najmie lokali, bierze się pod uwagę tylko te izby, które zgodnie z przepisami § 7 rozp. wyk. uważa się za izby mieszkane. Te ostatnie przepisy zawierają definicję izb w ogóle, wymieniając jako takie m in. również kuchnie; pojęcie izby jest oczywiście szersze aniżeli izby mieszkalnej, nie każda izba jest izbą mieszkalną. Określenie „mieszkalne" używają przepisy § 7 rozp. wykon. jedynie w odniesieniu do pokoi a nie w odniesieniu do kuchni, podając przy tym jakich pokoi nie należy uważać za pokoje mieszkalne. Z powyższego wynika, że kuchni nie zalicza się do izb mieszkalnych.

Powyższa interpretacja znajduje swe potwierdzenie w treści przepisów § 8 rozp. wykon. Przepisy te — w odróżnieniu od przepisów § 7 rozp. wykon. odnoszących się tak do pomieszczeń, znajdujących się w lokalach mieszkalnych jak również do pomieszczeń znajdujących się w lo-

kałach niemieszkalnych — traktują wyłącznie o pomieszczeniach znajdujących się w lokalach mieszkalnych, zatem w lokalach których właśnie dotyczy art. 21 ust. 3 lit. b) dekr. o najmie lokali. Przepisy § 8 rozp. wykon. odróżniają 2 grupy pomieszczeń a to:

1. pomieszczenia ściśle mieszkalne a więc pomieszczenia mieszkalne w ścisłym tego słowa znaczeniu;
2. pomieszczenia służące mieszkalnym i gospodarczym celom najemcy.

Do tej 2 grupy pomieszczeń zalicza § 8 rozp. wykon. m. in. również kuchnie.

Wobec powyższego kuchnia nie może być uważana za izbę mieszkalną, a to po pierwsze dla tego ponieważ nie jest ona zaliczona do pomieszczeń mieszkalnych w ścisłym tego słowa znaczeniu po drugie dlatego, ponieważ służy ona celom gospodarczym najemcy. W kuchni się nie mieszka lecz sporządza się w niej posiłki i to tylko w pewnych porach dnia. Z tych względów kuchnie mają przeważnie posadzki kamienne i nie posiadają urządzeń do ogrzewania. Poza tym kuchni używa tylko gospodyni domu a nie inni domownicy.

Gł. W.

Wyjaśnienia do ustawy emerytalnej

W celu zapobieżenia licznej korespondencji, powodowanej zapytaniami i prośbami o wyjaśnienia w sprawach emerytalnych, podajemy garść informacji szczegółowych, w wypadkach budzących największe wątpliwości.

W razie otrzymania przez wdowę, która ponownie wstąpiła w związek małżeński jednorazowej odprawy, pensję sierocą, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który należała się ostatnia rata pensji wdowiej, wymierza się według następujących zasad:

a) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej — albo też później to prawo utraciła — połowę pensji wdowiej;

b) dla jedynej sieroty bez ojca i matki lub jedynej sieroty bez ojca, w razie niepobierania przez matkę pensji wdowiej — $^2/_3$ pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę państwową, sierotom służy prawo do pensji w następującym wymiarze:

dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci pracownika państwowego, względnie zawodowgo wojskowego miała prawo do pensji wdowiej $^1/_4$ część pensji wdowiej.

Przez jedyną sierotę, należy rozumieć jedyne dziecko które nie posiada żyjącego rodzeństwa (tj. braci i sióstr) rodzonego ani przyrodniego ze strony ojca, natomiast rodzeństwo przyrodnie ze strony matki nie wchodzi w rachubę.

Jeżeli zmarły pracownik państwowy, zawodowy wojskowy lub emeryt pozostawił dzieci z kilku małżeństw, a jedna z matek otrzymuje pensję wdowią, pensję sierocą dla wszystkich sierót, pochodzących od tej matki, wymierza się jak wyżej po $^1/_4$ części pensji wdowiej, a dla sierót pochodzących od matek, które nie żyją lub nie otrzymują pensji wdowiej jak podano wyżej pod a).

Przyznanie pensji sierocej po matce za życia ojca następuje na czas trwania jego niezdolności do pracy zarobkowej po stwierdzeniu przez lekarza urzędowego tej niezdolności oraz po zbadaniu przez powiatową władzę administracji ogólnej stanu majątkowego i dochodów ojca.

Przyznanie i wymiar pensji wdowiej i sierocej następuje jedynie w razie wniesienia podania przez interesowaną osobę.

Wdowy i sieroty po pracownikach państwowych i zawodowych wojskowych zmarłych w czynnej służbie lub przed uprawomocnieniem się wymiaru emerytury zmarłego, z wyjątkiem wdów i sierót po zmarłych w stanie nieczynnym zawodowych wojskowych, wnoszą podania o przyznanie pensji wdowiej lub sierocej do władzy służbowej w której zmarły ostatnio pełnił służbę.

Wdowy i sieroty po pracownikach państwowych, zmarłych po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury zmarłego, wnoszą podania do władzy, która wypłacała lub miała wypłacać uposażenie emerytalne zmarłemu emerytowi (Państwowy Zakład Emerytalny), wdowy zaś i sieroty po zawodowych wojskowych, zmarłych w stanie nieczynnym lub w stanie spoczynku, po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury do Ministerstwa Obrony Narodowej, jeżeli zmarły był oficerem a do Dowódcy właściwego Okręgu jeżeli zmarły był podoficerem.

W podaniu należy wskazać miejsce zamieszkania wszystkich osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie emerytalne.

Do podania należy dołączyć:

a) metrykę męża (ojca);

b) przy ubieganiu się o pensję wdowią metrykę ślubu, a przy ubieganiu się o pensje sieroce metryki urodzeń dzieci, którym mają być przyznane pensje sieroce;

c) poświadczenia zamieszkania wszystkich osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie;

d) oświadczenia interesowanych osób o tym, czy i jakie otrzymują zaopatrzenie ze Skarbu Państwa;

e) oświadczenia interesowanych osób, że nie wstąpiły do klasztoru;

„EMERYTA" nie pożyczaj nikomu — niech każdy sam prenumeruje!

f) przy ubieganiu się o pensję wdowią, oświadczenie wdowy o tym, że małżeństwo jej ze zmarłym nie zostało sądownie rozłączone, w razie zaś sądowego rozłączenia tego małżeństwa wypis prawomocnego wyroku sądowego lub zaświadczenie sądu, stwierdzające obowiązek zmarłego alimentowania żony;

g) przy ubieganiu się o pensję sierocą — oświadczenie interesowanych osób o tym, czy i jakie zajmuje sierota stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej, do którego jest przywiązane stałe uposażenie, oraz ewentualnie, że sierota nie zawarła związku małżeńskiego;

h) przy ubieganiu się o pensję dla sieroty, która ukończyła 18 lat — zaświadczenie właściwego zakładu naukowego, stwierdzające odbywanie studiów

Jeżeli wdowa ubiega się również o pensje sieroce dla swych dzieci do podania winno być dołączone oświadczenie wdowy, że sieroty o których pensje ubiega się, pozostają pod jej opieką z samego prawa i że opieka ta nie została jej odjęta.

Ważny dla emerytów wyrok sądowy

Pod powyższym tytułem zamieścił „Ilustrowany Kurier Polski" z dnia 11. lutego 1949 Nr 41 następujący artykuł:

Sąd Okręgowy w Piotrkowie, rozpatrując sprawę zbyt niskiego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przeniesionych w stan spoczynku pracowników samorządowych m. Piotrkowa orzekł, że: „skoro z treści umowy między gminą m. Piotrkowa i jej pracownikami wynika, że wolą stron było, by wysokość zaopatrzeń emerytalnych była równą wysokości wynagrodzenia pracowników czynnych, przeto wszelkie podwyżki uposażeń pracowników czynnych mają automatyczne zastosowanie do pracowników emerytowanych."

Zaopatrzenie emerytalne b. pracownika VII grupy m. Piotrkowa, przeniesionego po wysłużeniu 35 lat w stan spoczynku, zgodnie z wyrokiem sądowym ma wynosić: 2.800 zł uposażenia zasadniczego, 3.700 zł dodatek wyrównawczy, 600 zł ekwiwalent za stołówkę 1.105 zł dodatek aprowizacyjny (845+260), 3.000 zł ekwiwalent za skasowane deputaty. Razem 11.205 zł nie licząc ewentualnych innych dodatków, przyznawanych czynnym pracownikom.

Ponieważ b. pracownik państwowy w VII grupie uposażenia również po 35 latach służby otrzyma tytułem uposażenia emerytalnego tylko 2,800 zł, więc jak wynika z wyżej przytoczonego wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie pracownik samorządowy m. Piotrkowa otrzyma czterokrotnie wyższe uposażenie emerytalne niż pracownik państwowy, chociaż obaj mieszkali i pracowali w tym samym mieście i obaj wysłużyli pełną emeryturę. Dlaczego się tak dzieje? (ki)

Listy z Kraju

Bydgoszcz. Roczne walne zebranie Koła Emerytów Państwowych i Wojskowych oraz Wdów i Sierot odbyło się pod przewodnictwem p. M. Milwid w sali Resursy Kupieckiej.

Ze sprawozdań wynikało że tut. Koło liczy obecnie 859 członków podczas gdy w roku 1947 miało ich zaledwie 46. Do kasy pośmiertnej należy 682 osób. Mała stosunkowo liczba zebrań ogólnych jest usprawiedliwiona brakiem własnego lokalu. Dla członków Koła otrzymano od różnych instytucji państwowych i społecznych przydziały obuwia i żarówek. Dwukrotnie rozdzielono między najbiedniejszych członków 200 kg smalcu oraz zakupiono 20 ton węgla. Umożliwiono członkom zaopatrywanie się po cenach zniżonych w czeskie obuwie i w tekstylia. Uzgodniono z naczelnikiem Zarządu Miejskiego sprawę zniżek podatku od lokali i załatwiono pomyślnie sprawę bezpłatnego wydawania dla emerytów wszelkich zaświadczeń. Ponadto wystarano się o zniżki do teatru i kin. Koło spodziewa się, że Ministerstwo Opieki Społecznej przyzna 1.600 tys. pożyczki na uruchomienie kasy oszczędnościowo - pożyczkowej i spółdzielni, mogących zatrudnić kilkanaście osób. O te wszystkie sprawy zabiegała u władz niezmordowana prezeska Koła p. M. Milwid. Za owocną pracę nagrodzono ją podziękowaniami i burzliwymi oklaskami. Zebrani wyrazili jednogłośnie votum zaufania ustępującemu zarządowi i wybrali ten sam zarząd na rok **1949.**

W wolnych głosach członek Koła p. Jagielnicki podkreślił radość emerytów z połączenia partii robotniczych. Dzisiejsi emeryci mogą być dumni, że to z ich szeregów wywodzą się bojownicy o demokrację i socjalizm. Dziś, gdy w wolnej Polsce — powiedział mówca — masy pracujące zdobyły lepszy byt materialny, emeryci, wdowy i sieroty spodziewają się również, że Rząd Polski Ludowej zajmie się ich dolą i uchwali dla nich takie emerytury które zaspokoją ich najżywotniejsze potrzeby.

Zebranie zakończono podziękowaniem dla wszystkich władz, instytucji i osób, które okazały swą przychylność i zrozumienie dla spraw emerytów. Specjalne podziękowanie otrzymała miejscowa prasa.

Gniezno. W dniu 3 lutego 1949 r. odbyło się u nas Walne Zebranie Koła Emerytów. Przy bardzo licznym udziale ponad 300 członków z Gniezna i okolicy prezes Bąk Piotr zagaił zebranie witając delegata Okręgowego Związku z Poznania obyw. Tarczewskiego oraz licznie przybyłych gości i członków.

Obowiązkiem każdego emeryta jest należenie do Związku!

Z wyczerpujących sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej dowiedzieliśmy się że Zarząd Koła może wykazać się bardzo dodatnimi wynikami na polu pomocy dla członków Związku na terenie lokalnym.

Ilustrują to fakty udzielania wsparcia gotówkowego dla członków w postaci bezzwrotnych zapomóg, jakoteż pożyczek bezprocentowych na zakup opału, i innych potrzebnych artykułów, których bez pomocy Związku było by trudno nabyć. Zarząd roztacza również opiekę nad sierotami po emerytach interweniuje u władz miejscowych wzgl. w P. Z. Z., o ile zachodzi tego potrzeba.

Zarząd postarał się o zakup węgla po tańszych cenach i rozprowadził go między członków na korzystnych warunkach. Zarząd interweniował w wielu wypadkach w sprawie zatrudnienia bezrobotnych emerytów. Jednym słowem ruchliwość Zarządu a zwłaszcza prezesa obyw. Bąka, wykorzystuje każdą możliwą sposobność, ażeby pomóc, poradzić, pocieszyć członka czy strapioną wdowę i tu leży przyczyna ogólnego uznania dla Zarządu z jakim spotkał się on przy uchwalaniu absolutorium.

Gniezno pod względem kasowym przedstawia się wzorowo. Znaczna nadwyżka nad rozchodami przewidziana w preliminarzu budżetowym na rok 1949 mówi o oględnej gospodarce Koła.

Ilość członków 402. Kasa Pośmiertna posiada rezerwy kasowe ponad 100.000 zł.

Obszernie i wyczerpująco ilustrował położenie emerytów na tle dzisiejszych warunków delegat Okręgu, które znalazło żywy oddźwięk podczas licznych zapytań na niektóre punkty poruszonych kwestyj.

Wrażenie ogólne zebrania wybitnie dodatnie — ponieważ wyczuwało się panującą w Gnieźnie solidarność koleżeńską, gorące uznanie dla ofiarnej pracy Zarządu Koła oraz władz Okręgowych i Zrzeszenia.

Walne Zebranie w Gnieźnie zakończono w nastroju pogodnym w nadziei na lepsze jutro emeryckie. L. T.

Odpowiedzi Redakcji

Przemyśl. O poruszonych zaopatrzeniach traktuje ustawa inwalidzka z dnia 17 marca 1932 roku Dz. U. R. P. Nr. 22 z r. 1945, poz. 131 i zmiany zawarte w ustawie z dnia 23 lipca 1945 roku (Dz. U. R. P. Nr 30 poz. 181).

Przypuszczamy, że o ile na miejscu nie ma Związku Uczestników Walki o Niepodległość albo Związku Inwalidów, najlepiej zgłosić się o informacje do Z. U. W. o N. w Warszawie, ul. Mokotowska 62.

Kielce: Podana przez Pana, wolna od opodatkowania kwota, dotyczy przede wszystkim świata pracy tj. pracowników czynnych a nie emerytowanych, albowiem emerytury nie przekraczają kwot wolnych od opodatkowania.

Inż. Jan Haładej: Nie ma mowy o tym, by uposażenia emerytalne przenoszące kwotę 3000 złotych miesięcznie miały być redukowane do tej kwoty. Wyższe uposażenia pozostają w tej samej wysokości nadal, — aż do ich wygaśnięcia. — Po ostatnich konferencjach, odbytych w dniach 27 i 28 stycznia br. nabraliśmy przekonania, że kwestia emerytur jest nadal rozpatrywana przez czynniki miarodajne i istnieje nadzieja, iż zostaną one jednak podniesione.

Suwałki: Legitymacje dla emerytów wojskowych przedłuża Państwowy Zakład Emerytalny na formularzach wydanych przez Ministerstwo Komunikacji. Innych legitymacji dla emerytowanych wojskowych nie wydano. Na nierespektujących należy wnieść zażalenie do odnośnej Dyrekcji Kolei wzgl. do Ministerstwa Komunikacji, a zarazem domagać się zwrotu uskutecznionej nadpłaty. — Nieuwzględnioną legitymację należy dołączyć do zażalenia.

Ob. Tyszowiecki: Pisaliśmy kilkakrotnie że ze względu na znaczne koszty połączone z sporządzaniem protez ustnych i innych, Państwowy Zakład Emerytalny wzgl. Ministerstwo Skarbu nie objęło umową zawartą z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o leczenie emerytów obowiązku Ubezpieczalni, sporządzania dla emerytów protez jakiegokolwiek rodzaju, zastrzegając sobie decyzję ostateczną w każdym wypadku starania się o protezę. — O ile Państwowy Zakład Emerytalny skrępowany zarządzeniami odmówił pokrycia kosztów za takie lecznictwo specjalne jak protezy, czy okulary, przysługuje pokrzywdzonemu prawo odwołania się do Ministerstwa Skarbu.

Treści umowy zawartej z Ubezpieczalnią nie znamy, musi ona brzmieć tak, jak wyżej podaliśmy.

W każdym wypadku, o ile zachodzi potrzeba, Ubezpieczalnie pokrywają koszta leczenia szpitalnego emerytów bez żadnego sprzeciwu, trzeba tylko uzyskać przekaz do szpitala od lekarza Ubezpieczalni. — Art. 43 ustawy emerytalnej przyznaje emerytowanym funkcjonariuszom państwowym prawo do korzystania z ulg w razie

---

Wszystkim Członkom Kasy Pośmiertnej

Kasa Pośmiertna Związku Emerytów Państwowych i Sierót w Poznaniu, zawiadamia Członków w szczególności Członków Kół zamiejscowych, że w miesiącu styczniu br. mieliśmy jeden wypadek śmierci Członka należącego do Kasy Pośmiertnej wobec czego, w myśl regulaminu, każdy z Członków należących do Kasy Pośmiertnej, jest obowiązany do wpłacenia po zł 10,— za ten wypadek.

Przy sposobności pozwalamy sobie raz jeszcze przypomnieć, że w listopadzie roku ubiegłego mieliśmy trzy wypadki śmierci, a w grudniu jeden wypadek.

Neumeyer prowadzący agendy Kasy Pośm.

kuracji w państwowych zakładach leczniczych i uzdrowiskach narówni z funkcjonariuszami w służbie czynnej. Trzeba tylko uzyskać z Ubezpieczalni zaświadczenie o konieczności takiego leczenia i przekaz do odnośnego zakładu.

O udzielenie ulg w podatku od lokali na wzór ulg udzielanych w latach poprzednich dla emerytów wnieśliśmy stosowny memoriał do Ministerstwa Administracji Publicznej.

Odnośnie wymiany emerytur dla emerytów starszych tj. przedwojennych w stosunku do emerytów nowych, obecnie przenoszonych na emerytury, zachodzą różnice z powodu obowiązujących obecnie wyższych stawek uposażenia czynnego pracownika, któremu po myśli art. 17 ustawy emerytalnej przysługuje emerytura według ostatnio otrzymywanego w służbie czynnej uposażenia zasadniczego. Emerytom przedwojennym przysługiwały te same prawa i dlatego staramy się o przerachowanie naszych emerytur według obecnych stawek uposażeń pracowników czynnych i dostosowanie ich do posiadanych przez nas stopni służbowych. Emeryt o ile ma na utrzymaniu dzieci pobiera również dodatek rodzinny, którego wysokość podaliśmy w „Emerycie" Nr 2/49.

Ob. Kwiatkowski: O wykrywaniu nadużyć w rozmaitych instytucjach publicznych pisze prasa codzienna, takimi wiadomościami zajmować się nie potrzebujemy. Dziękujemy serdecznie za nadesłane.

Pan Osuchowski: Donosić Pan nie potrzebuje, gdyż nie ma to żadnego wpływu na zaopatrzenie emerytalne.

Komunikaty

W administracji naszej złożyli:

Na Fundusz Prasowy

P. Wróblewski Józef, Bytom 40,— zł; p. Łoziński Seweryn, Głuchołazy 50,— zł; p. Ziembiński F. — Kielce 120,— zł; p. Gołoskiewicz — Kielce 120,— zł. p. Blicharz Adam — Szklarska Poręba — 160,— zł; p. Kosteczko Władysław — Zabrze 50,— zł; P. Dutkowska Ewa — Ożarów 60,— zł; p. Deniszczuk Stanisław — Kluczbork 150,— zł; Związek Em. Państw. — Pleszew 500,— zł; p. Schwarz Jan — Poznań 500,— zł; p. Krupowa Jadwiga — Poznań 20,— zł; p. Zorychłowa Stanisława — Mysłakowice 60,— zł; p. Hannigowa Zofia — Rogożno 40,— zł; p. Kmetko Michał — Chojnów 40,— zł; p. Porankiewicz Teofil — Lewice 110,— zł. p. Silwoński — Szczurowo 60,— zł; p. Ratajczak Wincenty — Rogowo 30,— zł; Związek Emerytów Państw. — Myślenice 500,— zł; p. Lisowski Józef — Bytom 60,— zł. p. Piasecki Wojciech — Jaraczewo 500,— zł; p. Chmiela Józef — Poznań 50,— zł; P. J. S. — Poznań 50,— zł.

Na Fundusz Stypendialny im. prezesa Gizelli:

Związek Emerytów Państwowych — Dębica 1.000,— zł; Związek Emerytów Łączność — Przemyśl 1.000,— zł; p. Komorek Jan — Kraków 100,— zł; Związek Emerytów Państw. — Inowrocław 160,— zł; P. Ploch Robert — Opalenica 100,— zł. Ks. Kulimowski Jan — Poznań — 200,— zł; p. Małachowski Roman — Poznań 500,— zł; p. Rust Zygmunt — Brudzew — 1.000,— zł; Związek Emerytów Państwowych — Pleszew 1.000,— zł; p. Łoziński Seweryn — Głuchołazy 100,— zł Związek Emerytów Państw. — Milanówek 1.200,— zł; p. Trzeciakowa Malwina — Iłówiec 100,— zł; p. Chudziński Józef — Mikołów 100,— zł; p. Dr Mamert Nieciuński — Suwałki 2.000,— zł; p. Marszałek Edward — Poznań 500,— zł.

Od Administracji

Celem ustalenia nakładu wydawnictwa na II. kwartał 1949 prosimy prenumeratę za ten czasokres uiścić do 15-go marca 1949 czekami P. K. O. Nr 945, które dołączymy do numeru 5-tego z dnia 1 marca br.

Równocześnie prosimy nadsyłać *spisy imienne prenumeratorów,* którzy za pośrednictwem Związku będą otrzymywali czasopismo.

Wobec podwyższenia opłat pocztowych i zwyżki cen papieru etc. prosimy Związki o zamawianie czasopisma *zbiorowo dla wszystkich członków miejscowych.*

Zbiorowe przesyłki wysyłać będziemy na adresy *zapodane przez Związki,* zwłaszcza, że pojedyńczo wysyłane numery nie dochodzą regularnie i giną na poczcie.

P. Konkolewski — Gołuszyce: Do schroniska w Kamieniu Wielkim nie przyjmujemy chorych emerytów. Na wypadek śmierci emeryta wypłaca P. Z. E. pozostałej rodzinie 3 miesięczne uposażenie emerytalne, po przedłożeniu aktu zgonu i rachunków związanych z kosztami pogrzebu.

P. Prof. Gąsowski — Tomaszów Lub.: Prenumerata zapłacona do 31. III. br. W sprawie podniesienia wieku zaopatrzenia dla studjujących dzieci emerytów znajdzie Pan wyjaśnienie w Nr 2-gim „Emeryta" 1949 w odpowiedziach redakcji. Co się tyczy ulg w podatku od lokali w roku pododatkowym 1949 dekret Minist. Adm. Publ. dotąd się nie ukazał.

P. Z. G. — Dobrejewo: Związek Inwalidów Cywilnych mieści się w Poznaniu przy Pl. Kolegiackim Nr 16-ty.

P. Sienica — Kluczbork; p. Piechaczek — Cieszyn; p. Hreczkowski — Wrocław; p. Maciejewski — Rakocin: — Czasopismo wysyłamy regularnie, w razie nie otrzymania należy postąpić ściśle w myśl komunikatu zawartego w Nr 19-tym „Emeryta" z 1. 10. 48. Nr 1/49 wysłaliśmy 29. 12. 48. a Nr 2./49 13. 1. 49.

P. Ciliński — Sącz: Numer pierwszy z 1949 r. wysłaliśmy na stary adres 29. 12. 48, ponieważ powiadomienie o zmianie nadeszło dopiero 31. 12. 48. Numer drugi i następne wysyłamy zbiorowo do Związku Wałowa 1.

P. Styczyński — Sącz: O zaprenumerowaniu Emeryta zbiorowo przez tamt. Związek należało powiadomić Administrację do 15. 12. ub. r. a nie dopiero 21. 1. 1949. Należność za 3 numery podwójnie wysłane z winy Pana, prosimy przekazać wprost do Administracji.

P. Łukszewicz — Bolków: Zawiadomienie o zmianie adresu nadeszło 27. 1. 49. Nr 1—2-gi wysłaliśmy do Wrocławia, Nr 3-ci do Bolkowa.

Treść numeru:

Nakładem Okręgowego Związku Emerytów Państwowych w Poznaniu
Red. odpow. Bronisław Baron Poznań ul. Ratajczaka 40 — Czcionkami Drukarni Wydawniczej w Poznaniu K 57270